

lig Glæde og Trøst i den store Sorg, han i øvrigt har ved ikke at kunne staa sig i Diskussionen.

Den ærede Forsvarsminister gav mig et Svar, jeg maa have Lov at opholde mig noget ved. Han sagde, at de unge Mennesker, der her er Tale om, ikke have noget at beklage sig over, for de havde faaet Ansættelse som Assistenten. Ja, men Herregud, det er jo ikke det, der er Tale om. De ere nemlig Maskinassistenter, men de klage over, at Adgangen til yderligere Forfremmelse er dem afskaaren, at de ere afskaarne fra en Gang at blive Undermaskinmestre, fordi man har dannet en Skole, hvis Elever gaa foran. Det er Kærnen i Sagen, og saa kan det ikke hjælpe at sige, at de ere komne ud af Skolen og have faaet Lov til at blive Assistenten. Det ønske de ikke at blive ved at være hele deres Liv. De Betingelser, som vare til Stede, da de kom ind paa Skolen, ere ikke længere til Stede, derfor ville de løs fra det igen. Det er det, de ville, og det er det, man skulde have et Svar paa. Der kan man ikke klare sig med Talemaader om, at de ikke have noget at klage over, for de ere blevne Maskinassistenter. Det er ikke det, de ønske, det er ikke noget at takke for, at de ere blevne det, for hvad skulde de ellers være blevne ved deres Udgang fra Skolen?

Den ærede Minister henviste i sit Svar paa mit Spørgsmaal, om ikke Folk i de militære Under- og Overklasser havde Lov til at henvende sig direkte til Lovgivningsmagten med Forespørgsler og Andragender, til, at de unge Mennesker vare blevne lempeligt behandlede. Dette skal jeg erkende. Den Straf, de fik, var ikke for noget at regne, det er heller ikke det, jeg anker over. Men Svøben, Straffen var der jo. Det afhænger altsaa af, hvorledes man vil behandle den Sag, om man straffer haardt eller lempeligt. De kunne altsaa straffes, naar de bruge den almindelige Ret, som Landets Borgere have til at henvende sig til Lovgivningsmagten. Jeg havde ventet mig et noget andet Svar fra Venstres Forsvarsminister end dette, at henvise til denne gamle, forslidte, reaktionære, middelalderlige tjenstlige Vej. Den tjenstlige Vej, siges der. Altsaa, naar en underordnet føler sig nok saa forurettet, skal han gaa den tjenstlige Vej. Han skal gaa til den overordnede, der har fornærmet, forulempet ham, af ham skal han have Paategning om, at hans Andragende kan nyde Fremme, kun af ham kan det faa

Lov at gaa videre. Jeg ved ikke, om den højtærede Minister har været Soldat, men hvis han har det, maa han vide, hvor vanskelig, for ikke at sige ufremkommelig, den Vej er. Naar den overordnede ikke vil have, at den paagældende skal have Adgang til at bringe sit Andragende eller sine Ønsker videre, kan den paagældende det i Regelen ikke, for han ved, at naar han gør det, faar han Smerten at føle bag efter. Den overordnede har i Regelen mere end nok til at kue ham og gøre ham Fortræd i alle de Midler, som Militærvesenet giver en overordnet i Hænde. Ude paa Holmen ere Arbejderne f. Eks. utilfredse med et Arbejdsreglement, de have faaet. Det gaar ud paa, at de, i Stedet for som tidligere at have 20 Minutter til at gaa fra Indgangen til Holmen hen til Arbejdsstedet, nu skulle gøre det paa 10 Minutter. Dette Reglement, som er udstedt for nylig, er det ganske umuligt at overholde. Der er paa Orlogsværftet fra Indgangen til Arbejdsstedet Veje paa over $\frac{1}{2}$ Time. Der er fra Indgangen til Værkstedet maaske godt et Kvarter, henad $\frac{1}{2}$ Time, og derfra til Arbejdsstedet, til et Skib f. Eks., kan der saa igen være $\frac{1}{2}$ Time. De ere maaske nødte til at være ved Indgangen en hel Time før Arbejdstidens Begyndelse for at kunne efterkomme dette Reglement. Hvis man vilde beklage sig over et saadant uoverholdeligt Reglement, skal man — selvfølgelig! — gaa den tjenstlige Vej, først gennem Formanden, saa Mesteren, alle Grader op. Alle de Forhindringer, der kunne optaarne sig, skal man søge at overvinde, forinden man kommer til Lovgivningsmagten, som kan afgøre noget om disse Sager. Det er altsaa virkelig Venstres Forsvarsministers Mening, at disse Folk skulle gaa den tjenstlige Vej, de have altsaa ikke Lov til som andre Borgere at gaa direkte til Lovgivningsmagten. Det havde jeg ikke troet at skulle høre af Venstres Forsvarsminister. Jeg havde troet, at han havde kunnet se menneskeligt paa Forholdene, at han ikke var bleven saa meget Soldat, en saadan Overofficer, at han vilde give et saadant Svar. Jeg vil mene, at naar Borgere, uanset i hvilken Stilling de staa, have noget at bede deres Lands Lovgivningsmagt om, skulde de have Ret til at komme med et saadant Andragende uden at skulle gaa den forhadte tjenstlige Vej.

Da ikke flere begærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.